

Concept reactie op aanbeveling 3 (excuus en tegemoetkoming leed) versie 180917

U beveelt Toeslagen aan om de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van Toeslagen excuses aan te bieden en een tegemoetkoming te bieden voor het aangedane leed.

Ik volg uw aanbeveling op. De 153 vraagouders van wie een lopende voorschotbetaling in 2014 is stopgezet zal ik binnenkort schriftelijk benaderen. Hen zal ik daarbij verontschuldigen aanbieden voor de overlast die zij ondervonden hebben door de aanpak van Toeslagen. Voor een excuusbrief heb ik drie versies opgesteld waarvan u hierbij kopieën aantreft.

Daarnaast zal ik deze vraagouders informeren inzake de tegemoetkoming die Toeslagen hun kan bieden voor het aangedane leed. Deze tegemoetkoming behelst het volgende:

- Met betrekking tot het in lopende zaken (nader) beslissen inzake kinderopvangtoeslagen van de betrokken vraagouders die nog niet onherroepelijk zijn vastgesteld, zal Toeslagen ruimhartig toepassing geven aan de door u aangehaalde uitspraak¹ van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling);
- Bij het in lopende zaken (nader) beslissen inzake de kinderopvangtoeslag van de betrokken vraagouders die nog niet onherroepelijk zijn vastgesteld, zal Toeslagen zich coulant opstellen waar het gaat om de termijn waarbinnen de opvangkosten zijn voldaan;
- Bij het beslissen omtrent de vaststelling van een eventuele persoonlijke betalingsregeling voor de betrokken vraagouders zal Toeslagen coulant betrachten.

Wat betreft het toepassen van de uitspraak van de Afdeling merk ik nog het volgende op.

Het uitgangspunt is dat alle kinderopvangkosten over het gehele jaar moeten zijn voldaan anders bestaat er in beginsel geen recht op kinderopvangtoeslag. Niettemin wordt de omstandigheid, dat de toeslag (van deze geheel op zichzelf staande groep van vraagouders) door middel van de zogenoemde 'zachte stop' tussentijds is stopgezet in het licht van de uitspraak van de Afdeling gezien als een bijzondere omstandigheid waardoor er ook mogelijk recht op een toeslag kan bestaan voor slechts een gedeelte van het toeslagjaar.

Bij wijze van zeer hoge uitzondering zal Toeslagen in de desbetreffende zaken de uitspraak van de Afdeling ruimhartiger interpreteren dan is voorgeschreven. In eerste instantie kijkt Toeslagen dus naar het gehele toeslagjaar. Dit is het meest gunstig voor de vraagouders, zij kunnen dan immers voor de kinderopvangkosten over het gehele berekeningsjaar kinderopvangtoeslag ontvangen. Pas wanneer dit niet tot de mogelijkheden behoort, wordt bezien of het berekeningsjaar opgesplitst kan worden in de periode vóór de stopzetting van het voorschot en de periode daarna. Vervolgens wordt beoordeeld of de betrokken vraagouders in één van deze twee perioden aan alle voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag heeft voldaan. Dit alles is echter wel casusafhankelijk en zal per geval beoordeeld moeten worden. Als bij de nieuwe beoordeling blijkt dat er sprake is van fraude of dat er aan andere voorwaarden niet voldaan is, krijgen die vraagouders geen kinderopvangtoeslag toegekend.

¹ (ECLI:NL:RVS:2017:589)

Met opmerkingen [] Specificeren welke groep dit betreft? Zie onder 3: de No heeft het in zijn rapport in relatie tot deze aanbeveling zowel over "toeslaggerechtigden van wie het bezwaar gegrond is verklaard" als over "de vraagouders die overlast hebben ondervonden door de aanpak van B/T". Wanneer we zouden kiezen voor alle ouders met zachte stop die bezwaar hebben gemaakt (ongeacht uitkomst), is dat ruimer dan ouders met gegrond verklaarde bezwaren maar minder ruim dan vraagouders die overlast hebben ondervonden. De No zou op enige moment benieuwd kunnen zijn aan hoeveel ouders de brief is gestuurd en wat onze criteria waren. Uiteraard is het ook zeer van belang voor de tweedeling binnen de totale [] populatie die vervolgens ontstaat: wie krijgt wel een tegemoetkoming en wie niet en is de gemaakte keuze volgens de No redelijk?

Met opmerkingen [] Zie nota Stas: 153 ouders die in 2014 te maken hebben gehad met een 'zachte stop'.

Met opmerkingen [] De ruimhartigheid zit 'm in het feit dat we eerst nogmaals kijken of we wat het jaarrecht betreft nog iets kunnen doen, en vervolgens, als dat geen mogelijkheid biedt, kijken naar het deeljaar. Dit laatste is was wat de Afdeling ons opdroeg.

Zie aanvulling.

Met opmerkingen [] Om dezelfde reden als bij het vorige punt moeten we dit waarschijnlijk toelichten. En ook hier geldt de vraag of deze tegemoetkoming wel speciaal voor deze groep is en in hoeverre andere ouders hier aanspraak op zouden kunnen maken.

Met opmerkingen [] @ [] kun jij hier iets over zeggen? Ik denk dat we niet teveel moeten uitweiden, maar we kunnen er wel wat over zeggen.

Met opmerkingen [] Ik meen dat we hier dachten aan het niet tegenwerpen van opzet/grove schuld (OGS) maar meen ook dat we echte fraudegevallen hier van wilden uitzonderen. Dus wellicht alleen niet tegenwerpen van grove schuld. Ook hier zal de No benieuwd zijn wat de coulant precies inhoudt. Ook hier de vraag of anderen (buiten de [] groep) hier een beroep op zouden willen doen.

Met opmerkingen [] Zie aanvulling.

Wat betreft de terugvordering van de ten onrechte ontvangen toeslagen merk ik het volgende op.

Bij de terugvordering van ten onrechte verstrekte toeslagen blijft het uitgangspunt dat deze moeten worden terugbetaald en dat kwijtschelding niet mogelijk is. Zoals gezegd, zal Toeslagen hierbij in deze gevallen coulant zijn. Waar dat anders mogelijk wel zou gebeuren, zal aan de belanghebbenden daarom geen opzet of grove schuld worden tegengeworpen. In dat geval zou er geen persoonlijke betalingsregeling kunnen worden getroffen en moet de terugbetaling plaatsvinden binnen uiterlijk 24 maanden na de datum van de terugvorderingsbeschikking. Alleen in de gevallen waarbij het overduidelijk is dat de belanghebbende heeft gefraudeerd, wordt hem slechts een betalingsregeling toegestaan van 24 maanden. Omdat in veel gevallen de termijn daarvoor eigenlijk verlopen zal zijn en dus andere incassomaatregelen getroffen zouden kunnen worden, kom ik deze groep belanghebbenden hiermee tegemoet.

In alle andere gevallen kunnen belanghebbenden een betalingsregeling treffen die rekening houdt met hun persoonlijke situatie. Bij de excuusbrief die deze groep ontvangt, bevindt zich een formulier op basis waarvan de aflossingscapaciteit kan worden bepaald. Bij het treffen van een betalingsregeling wordt automatisch rekening gehouden met de beslagvrije voet.

Als de betrokken vraagouders over de excuusbrief, over de nieuwe beoordeling van hun toeslag of over het treffen van een betalingsregeling vragen hebben, kunnen zij met Toeslagen contact opnemen via een speciaal (tijdelijk) telefoonnummer dat in verband hiermee in het leven is geroepen. Op die manier wordt het verlenen van maatwerk geborgd.

Betrokken vraagouders die van mening zijn schade te hebben geleden door het handelen van Toeslagen kunnen ten slotte een schriftelijk verzoek tot vergoeding daarvan indienen. Meer informatie hierover vinden zij op onze website. Een dergelijk verzoek zal volgens de geldende regels worden afgehandeld. Daarna staan rechtsmiddelen open.

Met opmerkingen Wat is hierbij de coulance?
Dit doen we altijd al. Hebben we hier mogelijkheden?

Met opmerkingen Of gebeurt dat al
automatisch?